

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző: J. A.

Cím: Gül Babáért

Forrás: Pesti napló

Bp.

1915 VII. 15

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Gül Babáért

A török tudósok vitája a muzulmán szent holttestéről

Egy bizottság — mint jelentettük — megállapította Gül Baba budai sírját és a múlt héten nagy gyászszertartás mellett már el is temették. A konstantinápolyi lapok egész oldalas tudósításokat közöltek a rózsák atyja sírjának felkutatásáról és az új temetésről.

Majdnem olyan fontosságú eseménye ez a török nemzetnek, mint nálunk volt évekkel ezelőtt Rákóczi Ferenc fejedelmi holttestének meglelése és hazahozatala. Ha Európának mind a négy sarkán nem dülne most háború, a konstantinápolyi újságírók egész serege öngyújtóval volna el Budapestet.

A lapok riportjai révén tudomást szerzett a történeletről a török tudósvilág is. Konstantinápolyi tudósai sorba nyilatkoztak s fejtették ki nézeteiket. Hamarosan megtörtént az első összetűzés a tudósok között. Voltak, akik lehetetlennek tartották, hogy a bizottság megtalálja a sírt, mert szerintük Gül Baba holttestét rögtön a halála után hazaszállították. Mások viszont abban kételkedtek, vajjon tényleg a Gül Baba holttestét temették-e el s nem tévedett-e a bizottság? A legtöbben kételkedés nélkül elhitték a bizottság jelentését.

A pártok egymásután hozták föl érveiket s bizonyítani próbálták velük igazukat. Maga a nép azon tudósok mellé csatlakozott, akiknek a véleménye szerint tényleg Gül Babát temették el Budán. Egyetlen okmány sincs, amely azt a nézetet igazolná, hogy a holttestet nem hagyták itt, hanem visszavitték Törökországba. Amásik párt ellenben

csomó okmánnyal és történetíróval bizonyítja, hogy Gül Baba holtteste Budán maradt és a sírját föltaláló bizottság adatai teljesen megegyeznek az okmányok és a történetírók adataival. Főleg a világszerte ismert nevű török történetírónak, Evlija Cselebinék utleírásában közölt adatok látszanak döntőeknek.

Evlija Cselebi beutazta egész Magyarországot és értékes tartalmu könyvet írt a török uralom alatt nyögő Magyarországról. Könyvében hosszú fejezetet szentelt a rózsák atyjának, Gül Babának. Megírja Gül Baba élettörténetét s lerajzolja a sírjánál tett látogatását.

A híres török történetíró szerint Gül Baba a kisázsiai Szivász kerülethez tartozó Merzefun járásban született. Mikor Szulejmán szultán hadseregével Magyarország ellen indult, magával vitte Gül Babát is, aki a „tiszteletreméltó“ Bektási-rendhez tartozott és előzőleg éveken át részt vett már II. Mehamed, Bajezid és Szelim szultánok összes hadjárataiban. Szulejmán szultán kíséretében ott volt Buda elfoglalásánál is. Mikor már így negyedszer is török közre került Buda vára, a szultán Szulejmán pasát, a bagdadi vezért nevezte ki a vár bírójává, akinek kötelessége örködni az igazság és a jog megsérthetetlenségén. A fényes szulejmáni tigráttal ezekkel a szavakkal adta át a pasának:

— A lakosság biztonságának őrzéséről sose felejtkezz el s ügyelj rá, hogy Gül Babának, Buda őrének a buzgalma mindig a helyén és jelen legyen.

A budai *Piros Alma* palota falaira pedig ezt írta Szulejmán szultán: „Ez a hősök lakhelye. Ur itt más nem lehet. A zsarnokok sose érnek jó véget.“ Alája pedig a következő szent hagyományt véste: „Egy óra igazságossága felér hetven évig

tartó istentisztelettel.“

Mikor a Fathie-mecset (a Mátyás-templom helyén) elkészült, nagy istentiszteletre készültek a törökök. Gül Babának valószínűleg rossz sejtései voltak, mert amikor pénteken, az istentisztelet napján bement a mecsetbe, megírta a végrende-

letét, azután elmondta imáját. Néhány órával később meghalt. Gyönyörű temetést rendeztek a rózsák atyjának. Holtteste fölött Abu Szend effendi hadbíró vezetésével százezer mohamedán katonából álló „község“ imádkozott. Szulejmán szultán személyesen is jelen volt a gyászszertartásnál, sőt segített a koporsót a temetőbe vinni. A szent halottat a szokásos ceremóniákkal a mostani Gül Baba-kolostor helyére, budai földbe temették. Hét mecset volt akkoriban Budán s ezek közt a Gül Babáé volt a legszebb. Széles kiterjedésű, rózsákkal beültetett egyházbirtok vette körül. A Kakas-domb közelében, Veli bég fürdőjének (a mostani Császár-fürdő) szomszédságában a szőlőkeretekkel megrakott dombra építették ezt a kolostort. Belül gyönyörű butorokkal és szőnyegekkel volt díszítve. Gházi Miháljzáde alapította. Rengeteg zarándok kereste föl a kolostort, akiket mind fölségesen megvendégeltek. Ólomtetejű kupola alatt, virágok egész tömege között aludta itt örök álmát Gül Baba. Zöld posztóval leboritva a koporsó, a szent halott fejét pedig a Bektási-rend kalapja fődte. A koporsót és a kolostor falait arabirásu korán-versek és a zarándokok emlékkersei díszítették. Maga Evlija Cselebi is írt a falra egy verset, amely a következőképp hangzik:

„Úszinte barátom felkerestelek téged. Óh Gül Baba, fülemileként hadd énekeljelek meg téged. Rózsákent rózsája, az igazság és vallás Sarkesil-

A ludósok harca még nem ért véget, de valószínű, hogy Evlija Cselebi írásával eldőlt a nehéz kérdés, amely most egész Törökországot lázban és izgalomban tartja. A rózsák atyját eltemették, budai új sírja fölött a nyárban pompázó virágok illata árad az ég felé...
J. A.

laga voltál Budán te rózsák atya. A kegy és kegyelem szülnia... Ifju és öregnek van már boldogsága. Merzefumból jövet hazát találtál Szulejmán sah idejében rózsák atya“.

Mikor a verset fölírta a falra, csöndesen imádkozott és áldást kért Gül Baba messze szálló lelkére. Evlija Cselebi ezekkel a szavakkal fejezte be könyvében a Gül Babáról írott részletet: „Allah nyugosztalja lelkét“.